

LEREN IN
ANTWER-
PEN

Les

Money, money, money

Over wat de school kost

60
Minuten

6 tot 18
Ouders

Opgelet
Deze les heeft een voorbereiding

A

BEGINSITUATIE

Indien de deelnemers nog geen module volgden (samen), wordt wellicht best een kennismakingsronde (spel) ter inleiding overwogen.

Taalniveau

In deze les krijgen ouders informatie op papier voorgeschoteld. Hiervoor zijn een basis aan leesvaardigheden vereist.

Kennis over onderwijs

Voor deze les is een minimum van kennis over onderwijs vereist. Geef hiervoor eerst les 1, zodat de ouders de structuur van het Vlaamse onderwijs kennen.

KLASINDELING

- 3 tafels van +/- 6 personen

DIDACTISCH MATERIAAL

- Laptop met Microsoft PowerPoint en beamer
- Affiche 4.1 Wat kosten schoolspullen?
- Bijlage 4.1 Geldbriefjes van 50 euro (specimen)
- Bijlage 4.2a Informatiefiche 'Maximumfactuur'
- Bijlage 4.2b Informatiefiche 'Wat moet ik kopen?'
- Bijlage 4.2c Informatiefiche 'Hoe kan ik hulp vragen?'
- Bijlage 4.3 Geldwolfpuzzel
- Bijlage 3.5 van les 3 Schoolreglement
- [PowerPointpresentatie bij les 4](#)

DOELSTELLINGEN

- 4.1 De ouders weten in grote lijnen hoeveel schoolkosten ze jaarlijks hebben
- 4.2 De ouders weten waar ze terecht kunnen als ze schoolrekeningen niet kunnen betalen
- 4.3 De ouders kennen het systeem van schooltoelages en wie hen helpt om dit in te vullen
- 4.4 De ouders kennen het systeem van de maximumfactuur

VOORBEREIDING

Informatie in deze les is gevoelig aan verandering. Elk schooljaar verandert immers het bedrag van de maximumfactuur en de school- en studietoelage omdat ze onderhevig zijn aan indexering. De juiste bedragen vind je op <https://onderwijs.vlaanderen.be>. De informatie van de gedrukte lessen dateert van schooljaar 2017-2018. Je kan de up - to -date versie van de les en de bijlagen downloaden via <http://onderwijsantwerpen.be/toolbox-onderwijs>. Deze informatie wordt jaarlijks aangepast.

De inhoud van de les bevindt zich in bijlage 4.2 a, b en c. Neem deze informatie grondig door.

BRONNEN

- Info schoolkosten
www.ond.vlaanderen.be/schoolkosten/basis
- Info bibliotheek
www.antwerpen.be

LESVERLOOP

1. Kennismaking
2. Geldwolfquiz
 - 2.A Inleiding
 - 2.B Voorbereidingsfase quiz
 - 2.C Synthese aan de hand van de quiz
3. Achtergrondinformatie bij les 4

1. KENNISMAKING

- Affiche 4.1 of slide 2 van de PowerPointpresentatie van les 4
- Bijlage 4.1 Geldbriefjes van 50 euro (specimen)

10

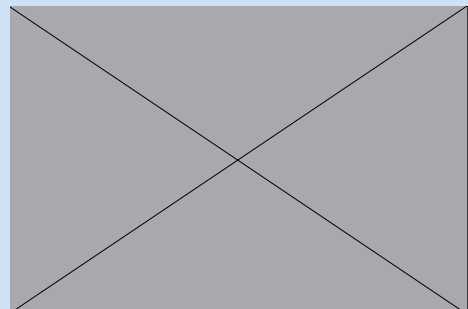
We gaan het vandaag hebben over geld. School kost geld, toch zorgen bepaalde regels voor 'alle scholen' dat deze kosten niet té hoog worden. Vandaag bekijken we welke kosten je als ouder wel zelf moet betalen en welke kosten je niet zelf moet betalen.

Hang de affiche 4.1 "Wat kosten schoolspullen?" aan de muur of projecteer slide 2 van de PowerPointpresentatie van les 4 (sparen, kleding, boekentas, kleurpotloodjes,...)

Deel aan elke ouder een briefje van 50 euro uit (bijlage 4.1). Geef hen de opdracht met dit geld iets te kopen voor hun kind om naar school te kunnen gaan. Laat ze eerst per twee een aantal zaken bedenken.

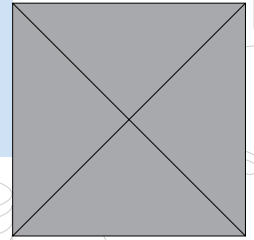
Nadien kan je vragen of er iemand zijn/haar ideeën met de grote groep wil delen.

2.A INLEIDING

- Bijlage 4.2 a/b/c
- Bijlage 3.5 van les 3: Schoolreglement hoofdstuk 4. Wat kost de school?
- Bijlage 4.3 Geldwolfpuzzel

5

Verdeel de groep in drie gelijke groepen. Elke groep krijgt een deel van de totale informatie voor deze les. Dit krijgen ze onder de vorm van een fiche (zie bijlage 4.2a/b/c) Elke groep krijgt naast hun specifieke fiche ook een voorbeeld van een schoolreglement (bijlage 3.5 van les 3). Maak de groepen duidelijk dat ze ook in het schoolreglement informatie kunnen vinden over de kostprijs van de school. (Bijlage 3.5 uit les 3 (hoofdstuk 4: Wat kost de school?))

Tijdens de quiz worden er vragen gesteld waarop de ouders een antwoord kunnen vinden in de fiche die ze hebben gekregen. Tussen deze vragen zitten ook een drietal vragen waarop ze het antwoord niet hebben gekregen. Deze vragen gaan niet rechtstreeks over de maximumfactuur maar hebben wel maatschappelijke relevantie.

We gaan straks in een quiz allerlei vragen beantwoorden over schoolkosten. Om ons hierop voor te bereiden verdelen we ons in 3 groepen. Elke groep krijgt een deel van de informatie; samen zouden we straks op alle vragen een antwoord moeten kennen.

Het onderwijs in Vlaanderen is gratis. Als je moet betalen is het een beperkt bedrag voor schoolactiviteiten zoals daguitstappen, theaterbezoek, zwemmen.

Alles wat echt met onderwijs te maken heeft: schoolboeken, schrijfmateriaal, ... hoef je niet te betalen. We maken de volgende oefening.

2.B VOORBEREIDINGSFASE QUIZ

15

Groep 1

Deel bijlage 4.2 a uit aan groep 1. Vertel hen dat zijn informatie krijgen over de maximumfactuur.

Groep 2

Deel bijlage 4.2 b uit aan groep 2. Vertel hen dat zij informatie krijgen over wat een ouder moet aanschaffen en wat niet.

Groep 3 (differentiatie moeilijk)

Deel bijlage 4.2 c uit aan groep 3. Vertel hen dat zij informatie krijgen over wat ouders kunnen doen als ze de schoolkosten niet kunnen betalen.

2.C SYNTHESE AAN DE HAND VAN EEN QUIZ

40

Voorzie een ruimte om de geldwolfpuzzel (Bijlage 4.3) op te hangen of centraal in de groep te leggen. Leg of hang reeds 1 puzzelstuk zichtbaar voor de groep.

Om alle informatie samen te leggen, gaan we samen quizen. Ik heb in mijn hand puzzelstukken van de geldwolf.

Je kind naar school sturen hoeft geen dure zaak te zijn. Om te zorgen dat de geldwolf niet gaat lopen met het geld; zorgen we dat wij goed de afspraken kennen én dat we enkel de nodige dingen aankopen voor onze kinderen.

Dus: als we vragen goed beantwoorden, gaat er een puzzelstuk weg van de geldwolf; als we vragen slecht beantwoorden, dan komt er een puzzelstuk van de wolf op het bord bij.

Wij winnen als tegen het einde van het spel de geldwolf (puzzel 5 stukken) niet volledig kon gelegd worden. Wanneer de puzzel wel volledig is, wint de wolf.

Stel de vragen aan de volledige groep. Uiteraard zal de groep die relevante informatie over het onderwerp heeft gekregen beter kunnen antwoorden dan de andere ouders. Om de informatie zichtbaar te maken voor de volledige groep werk je met PowerPointpresentatie bij les 4 die wordt getoond bij elk antwoord op een vraag.

...vervolg: 3.c Synthese aan de hand van een quiz

Vraag 1. Mag de school geld vragen voor een theaterbezoek?

Ja, dat kan, maar de school moet rekening houden met de maximumfactuur.

Projecteer slides 3 en 4 van de PowerPointpresentatie bij deze les

Vraag 2. Voor een kleuter van 2,5 jaar mag de school 45 euro vragen?

Inderdaad, dit is de maximumfactuur voor kleuters

Projecteer slides 5 en 6 van de PowerPointpresentatie

Vraag 3. Hoe heet de spaar - en voordeelkaart van de stad Antwerpen voor iedereen die van cultuur, sporten en lezen houdt? Gespaarde punten kan je omruilen voor kortingen, een gratis zwembeurt, enz.

De A-kaart

Projecteer slides 7 en 8 van de Powerpointpresentatie

Vraag 4. Ik heb 150 euro betaald in het vierde leerjaar en 150 euro in het vijfde leerjaar voor bosklassen. De school wil in het zesde leerjaar op skivakantie gaan. Dit kost 400 euro. Mag dat?

Neen, dit kan niet. Voor meerdaagse uitstappen mag de school maximaal 425 euro aanrekenen over alle jaren van de basisschool samen.

700 euro is een té hoog bedrag.

Let wel! Wanneer je verandert van school, hoeft de school geen rekening te houden met de facturen die je reeds betaalde in je vorige school.

Projecteer slides 9 en 10 van de PowerPointpresentatie

Vraag 5. Mijn kleuter is 6 jaar en is 'leerplichtig', de school vraagt 40 euro in 1 betaling, mag dat?

40 euro is een correct bedrag maar de school mag de factuur niet in 1x voorleggen aan de ouders, ze moet de facturen verspreiden over minimaal 3 betalingsmomenten.

Projecteer slides 11 en 12 van de PowerPointpresentatie

...vervolg: 3.c Synthese aan de hand van een quiz

Vraag 6. Mijn kind moet zelf knutselmateriaal aankopen: een schaar, papier, tekenpotloden. Kan dat?

*Leermateriaal wat kinderen nodig hebben om de *ontwikkelingsdoelen en *eindtermen te halen in het basisonderwijs moet kosteloos zijn voor ouders.
VB: Een bal, karton, computer op school, woordenboek, prentenboek, lijm, meetlat, muziek instrumenten, schoolagenda, potlood

Projecteer slide 13 en 14 van de PowerPointpresentatie

7. De school vertelt dat ik zelf een boekentas moet aankopen en een brooddoos, klopt dat?

Inderdaad, die koop je zelf. Je kan die spullen aankopen zonder inmenging van de school. Je beslist dus zelf hoeveel geld je eraan geeft.

Projecteer slide 15 en 16 van de PowerPointpresentatie

Vraag 8. De school zegt dat mijn kind drankjes moet aankopen op school. Mag dat?

Neen, de school mag drankjes aanbieden, maar je bent vrij om deze zelf aan te kopen. De school kan wel regels opnemen

- bvb dat kinderen enkel water mogen drinken en dat fruitsappen en/of frisdranken niet mogen.
 - bvb dat drank enkel mag mee gegeven worden in een drinkbus.
- Je hebt dan het recht om zelf drank aan te kopen en mee te geven aan je kind.

Projecteer slide 17 en 18 van de PowerPointpresentatie

Vraag 9. Gezinnen met een laag inkomen komen in aanmerking voor een schooltoelagen. Hoeveel ouders denk je dat er in 2013 een toelage kregen?
1 op 10; 1 op 5; 1 op 4.

1 op 4

Vraag 10. Uniformscholen zijn duurder.

Ook scholen waarbij een uniform nodig is, houden zich aan de maximumfactuur. In principe zijn ze even duur. Indien er een echt schooluniform moet aangekocht worden in de school, dan is dit een deel van de maximumfactuur. Indien de school vraagt om bepaalde 'kleuren' te dragen, dan koop je de kleren waar je wilt en wanneer je wilt, het hoort dan niet bij de maximumfactuur.

Vraag 11. Ik heb een heel laag inkomen. Wie kan met mij kijken of ik een studietoelage kan krijgen?

Als je gezinsinkomen te laag is om schoolkosten te betalen, dan kan je terecht bij:

Wat?	Wie helpt je?	Hoe
School- en studietoelage	Vlaams Administratief Centrum Anna Bijns Lange Kievitstraat 111-113, 2018 Antwerpen (achter het station) Ik bel: 1700	Kleuters: 94,98 euro Lagere school: tussen 106,86 euro en 213,71 euro
<ul style="list-style-type: none">• Vraag wat de kosten zijn in de school (niet alle scholen kosten evenveel)• Spreiding van rekeningen,...	de school	Samen kijken wat de school kan doen.
Financiële ondersteuning	OCMW: de maatschappelijk werker	Als je een leefloon hebt, kan het OCMW je helpen bij sommige schoolkosten.

Vraag 12. Hoeveel kost een bezoek aan een bibliotheek?

- Jaarabonnement voor jeugd (tot 18 jaar): gratis.
- Jaarabonnement voor volwassenen (vanaf 18 jaar): 9,5 euro.
- Jaarabonnement voor senior (vanaf 65 jaar): 5 euro.
- Jaarabonnement voor houders OMNIO/VT-statuut: 2 euro.
- Trimesterabonnement voor volwassenen en senioren: 4 euro.

Je leent alle materialen de eerste drie weken gratis.. Wens je materialen langer te gebruiken? Dan betaal jeleengeld.

Kinderen en jongeren (-18 jaar) betalen 0,10 euro per extra dag, per materiaal.

Volwassenen vanaf 18 jaar betalen 0,20 euro per extra dag, per materiaal.

Vraag 13. Kosten alle scholen evenveel?

Ja, de scholen van de verschillende *netten kosten allemaal evenveel. Zowel scholen van het vrije net (de Katholieke scholen en andere vrije scholen) als de stedelijke scholen en de scholen van het gemeenschapsonderwijs, houden zich aan de maximumfactuur.

De enige uitzonderingen zijn de privéscholen, op deze scholen moet je inschrijvingsgeld betalen. Via het aanmeldingssysteem meld je nooit aan voor een privéschool.

Vraag 14. Wat kan de school doen als jij moeite hebt om de facturen te betalen?

De school kan in onderling overleg met jou bekijken of de facturen kunnen gespreid worden en/of ze kan je doorverwijzen naar:

Wat?	Wie helpt je?	Hoe
School en studietoelage	Vlaams Administratief Centrum Anna Bijns Lange Kievitstraat 111-113, 2018 Antwerpen (achter het station) Ik bel: 1700	Kleuters: 94,98 euro Lagere school: tussen 106,86 euro en 213,71 euro
<ul style="list-style-type: none">• Vraag wat de kosten zijn in de school (niet alle scholen kosten evenveel)• Spreiding van rekeningen,...	de school	Samen kijken wat de school kan doen.
Financiële ondersteuning	OCMW: de maatschappelijk werker	Als je een leefloon hebt, kan het OCMW je helpen bij sommige schoolkosten.

Vraag 15. Als mijn inkomen erg laag is, kan ik dan een toelage van 93 euro krijgen per jaar voor mijn kleuter?

Inderdaad

Begin september kan je in HETPALEIS (Theaterplein 2000 Antwerpen) gratis je boeken laten kaften. Je kan je kaftpapier ook gewoon komen ophalen en je boeken thuis inpakken. Kijk voor meer info op <http://www.hetpaleis.be/programma/103-laat-je-inpakken>.

3. ACHTERGRONDINFORMATIE VOOR DE LESGEVER BIJ LES 4

Leermateriaal

Dit is het materiaal dat kinderen nodig hebben om de *ontwikkelingsdoelen en *eindtermen te bereiken

Lijst met materialen	Voorbeelden
Bewegingsmateriaal	Ballen, touwen, (klim)toestellen, driewielers,...
Constructiemateriaal	Karton, hout, hechtingen, gereedschap, katrollen, tandwielen, bouwdozen,...
Handboeken, schriften, werkboeken en -blaadjes, fotokopieën, software	-
ICT-materiaal	Computers inclusief internet, TV, radio, telefoon,...
Informatiebronnen	(Verklarend) woordenboek, (kinder)krant, jeugencyclopédie, documentatiecentrum, cd-rom, dvd, klank- en beeldmateriaal,...
Kinderliteratuur	Prentenboeken, (voor)leesboeken, kinderromans, poëzie, strips,...
Knutselmateriaal	Lijm, schaar, grondstoffen, textiel,...
Leer- en ontwikkelingsmateriaal	Spelmateriaal, lees- en rekenmateriaal, denkspeellen, materiaal voor socio-emotionele ontwikkeling,...
Meetmateriaal	Lat, graadboog, geodriehoek, tekendriehoek, klok (analoog en digitaal), thermometer, weegschaal,...
Multimediamateriaal	Audiovisuele toestellen, fototoestel, cassetterecorder, DVD-speler,...
Muziekinstrumenten	Trommels, fluiten,...
Planningsmateriaal	Schoolagenda, kalender, dagindeling,...
Schrijfgerief	Potlood, pen,...
Tekengerief	Stiften, kleurpotloden, verf, penselen,...
Atlas, wereldbol, kaarten, kompas, passer, tweetalige alfabetische woordenlijst, zakrekenmachine	-

*Ontwikkelingsdoelen

Ontwikkelingsdoelen zijn minimumdoelen die de leerlingen niet noodzakelijk moeten bereiken, maar die de school wel moet nastreven. In het kleuteronderwijs en in het buitengewoon onderwijs werkt men met ontwikkelingsdoelen.

*Eindtermen

Eindtermen zijn minimumdoelen die leerlingen op een bepaald ogenblik moeten bereiken (bv. op het einde van het lager onderwijs, op het einde van een graad in het secundair onderwijs).

*(Onderwijs-)netten

Met de onderwijsnetten deelt men de scholen in naar de soort inrichtende macht. Er is dus een verschil in wie het onderwijs organiseert.

- het **gemeenschapsonderwijs** is het onderwijs dat de openbare instelling GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap organiseert. Het gemeenschapsonderwijs is door de grondwet verplicht tot neutraliteit. Het moet de religieuze, filosofische of ideologische overtuiging van de ouders en de leerlingen respecteren.
- het **gesubsidieerd officieel onderwijs** omvat het gemeentelijk onderwijs, georganiseerd door de gemeenten en steden en het provinciaal onderwijs, georganiseerd door de provinciebesturen. Ook het gesubsidieerd officieel onderwijs moet open staan voor alle levensbeschouwingen.
- het **gesubsidieerd vrij onderwijs** is het onderwijs dat op privé-initiatief georganiseerd wordt - dus niet door een overheid. Het vrij onderwijs bestaat hoofdzakelijk uit katholieke scholen. Er zijn echter ook scholen van andere erkende godsdiensten: protestantse, joodse, orthodoxe, islamitische, ... En er zijn ook vrije niet-confessionele scholen.

Hieronder vindt u nog extra spelen rond de maximumfactuur:

- Uitgespeeld: www.spelinfo.be/index.php?spel=416
- KBS (Jan de Mets): www.ond.vlaanderen.be/schoolkosten/so/PUB1953_onderwijsdagelijksekost.pdf